

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL
VERSENYTANÁCS

☒ 1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

☎ 472-8864 ☏ Fax: 472-8860

Vj-86/2005/9

Ikt.sz.:

A Gazdasági Versenyhivatal versenytanácsa az **Erdészeti és Faipari Termékeket Értékesítő és Feldolgozó Részvénytársaság** (Budaörs) kérelmező összefonódás engedélyezése iránti kérelmére indult eljárásban, melyben további ügyfélként érintett a **Ligniwood Korlátolt Felelősségű Társaság** (Budapest) – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t.

A versenytanács engedélyezi, hogy az Erdészeti és Faipari Termékeket Értékesítő és Feldolgozó Részvénytársaság közvetlen irányítást szerezzen a Ligniwood Korlátolt Felelősségű Társaság felett.

A határozat felülvizsgálatát az ügyfelek a kézbesítéstől számított harminc napon belül kérhetik a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó keresettel.

I n d o k o l á s

I. A kérelmezett tranzakció

1. A Ligniwood Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: Kft.) taggyűlése 2005. május 9-én jóváhagyta, hogy az Erdészeti és Faipari Termékeket Értékesítő és Feldolgozó Részvénytársaság (a továbbiakban: Erdért) a Liberate Overseas Ltd. 32,9 millió forintos üzletrészét átvegye, tovább a vállalkozás 160 millió forintos törzstőkéjének 192.260.000 forintra történő felemeléséről döntött. A taggyűlés az új törzsbetét szolgáltatására az Erdértet jelölte ki. A két tranzakció eredményeként az Erdért a korábbi 20,55 százalékos tulajdonrészrel szemben a Kft. 50,99 százalékos résztulajdonosává vált, ami többségi, közvetlen irányítást tesz lehetővé az Erdért számára a Kft. felett.
2. A tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló, többször módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 28. § (1) és (2) pontjai szerint eljárva az Erdért mint kérelmező 2005. május 30-án kérelemmel fordult a Gazdasági Versenyhivatalhoz (a továbbiakban: GVH) mint magyar versenyhatósághoz, hogy a Tpv. 23. § (2) bekezdés (a) pontja alapján, a 23. § (1) bekezdésének b) pontja szerint, az érintett vállalkozások közvetlen irányításszerzésnek minősülő összefonódását engedélyezze. A kérelmezett összefonódást más ország nemzeti, illetve az EU versenyhatóságának nem jelentették be.
3. A Versenytanács Vj-159/2004/23. számú határozatában engedélyezte az Erdért Befektetési Kft. Erdért feletti irányításszerzését.

4. A GVH kijelölt vizsgálója az engedélyezési kérelem beérkezését követően 2005. június 1-én azonnal megindította az engedélyezési eljárást.
5. A kérelmezők a Tpv. 55. § (2) bekezdése adta lehetőséggel élve kérték az összefonódási kérelem Vj-86/2005/6. számú iratban nyilvántartott I/3., II/2., IV/D.1, IV.D/2., VII.C/3., valamint VII.E/3. számú mellékleteiben foglaltak üzleti titokként való kezelését.
6. A koncentrációt eredményező tranzakció részeként, illetve ahhoz kapcsolódóan az érintett vállalkozások versenykorlátozó megállapodást nem kötöttek.
7. A Tpv. 74. § (1) bekezdése által biztosított lehetőséggel élve a tranzakcióban érintett felek kérvénnyel fordultak a GVH-hoz, melyben indítványozták az érdemi határozat tárgyaláson kívüli meghozatalát. (Lásd a Vj-86/2005/1. számon nyilvántartott kérelmet.)

II. A kérelmezett tranzakció résztvevői

8. A tranzakciónak az Erdért és a Kft. közvetlen résztvevői.

Az Erdért jogelődjét 1951-ben alapították. Az 1997-es privatizációt követően a vállalkozás tulajdonosai a dolgozók és erdőgazdaságok lettek. Alaptevékenysége a fenyő, lombos faanyagok, lap-lemezek kereskedelme és feldolgozása. Tevékenységét az országos központ irányítása mellett 13 telephelyen folytatja, összesen 664 alkalmazottal. Alaptevékenységén túlmenően lapszabázzal és műszáritással, faipari ragasztók, felületkezelő anyagok, gipszkarton lapok és tetőfedő anyagok kereskedelmével is foglalkozik. A vállalkozás a szükséges alapanyagok nagyobb részét Oroszországból, Romániából, Szlovákiából, Ukrajnából és Fehér-Oroszországból importálja. Termékeit döntően a hazai piacon értékesíti a lakosságnak, illetve faipari vállalkozásoknak, épület- és bútorasztalosoknak, és viszonteladóknak, de exportál Görögországba, Németországba, Ausztriába és Olaszországba. A lakossági értékesítés aránya 20 százalék körüli. Az Erdértnek két oroszországi vállalkozásban van aktív érdekltsége. (Egy további vállalkozásban kisebbségi tulajdonnal még szintén érintett a kérelmező, ám az jelenleg nem folytat aktív gazdasági tevékenységet.) A kérelmező jelenleg egy magyar üzletember tulajdonában lévő, Graceland Ltd. nevű nemzetközi befektetési társaság tulajdonában van. (További információért lásd még a kérelmező www.erdert.hu internetes honlapját.)

A Ligniwood Kft.-t a Lignimpex Külkereskedelmi Vállalat és a 12 legnagyobb magyar erdőgazdaság hozta létre 1990 végén. A vállalkozás célja mindenek előtt a tulajdonos és nem tulajdonos erdőgazdálkodók, valamint a hazai lombos fűrészüzemek exportjának összefogása és lebonyolítása volt. Saját termelése nincs, kizárólag közvetítő kereskedelemmel foglalkozik. Importja elenyésző. Tevékenysége a megalakulás óta változatlanul a hazai termelésű fa nyersanyag, félkész és kisebb részben késztermékek értékesítése. Termékeit döntő mértékben külföldön értékesíti. Az alapanyag forgalmazásban alapvetően gyűjtő funkciót lát el (azaz számos termelőtől összegyűjtve, nagy tételben értékesíti az árut vevői felé). A félkész termékek esetében pedig a vevők igényei alapján, a hazai fűrészüzemekben megszervezett termeltetés a meghatározó. A Kft. más vállalkozásokban nem érdekelt, jelenleg a kérelmezőn kívül még további hét vállalkozás tulajdonában van.

9. A Vj-86/2005/7. számú Úrlap V/1. számú mellékletében szereplő adatok alapján megállapítható, hogy 2004-ben az Erdért nettó árbevétele 12,1 milliárd forint volt, míg a Kft. 4,4 milliárd forint árbevételre (illetve a fúzióban érintett többi résztvevő részére történő értékesítés nélkül négy milliárd forint árbevételre) tett szert ugyanebben az időszakban.
10. E forgalmi adatok alapján megállapítható, hogy a koncentrációban közvetlenül érintett két vállalkozás együttes forgalma - az irányítóként, vagy irányítottként közvetve érintett

vállalkozásokkal együtt - meghaladta a 10 milliárd forintot, illetve az irányítás alá kerülő éves nettó árbevétele nagyobb volt, mint 500 millió forint.

III. Az engedélykérési kötelezettség

11. A Tpvt. 1. § alapján a Tpvt. „hatálya kiterjed a természetes és a jogi személynek, valamint a jogi személyiség nélküli gazdasági társaságnak ... (a továbbiakban az előzőek együtt: vállalkozás) a Magyar Köztársaság területén tanúsított piaci magatartására E törvény hatálya alá tartozik, továbbá ... a vállalkozás külföldön tanúsított piaci magatartása is, ha annak hatása a Magyar Köztársaság területén érvényesülhet”.
12. A kérelem szerinti összefonódás két Magyarországon bejegyzett vállalkozás Magyarország területén tanúsított magatartásának eredményeként jön létre, ezért arra a Tpvt. hatálya a fentiek értelmében kiterjed.
13. A Tpvt. 23. § (2) bekezdése értelmében „közvetlen irányítással rendelkezik egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen, ha a) a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint ötven százalékával rendelkezik, vagy b) jogosult a másik vállalkozás vezető tisztségviselői többségének kijelölésére, megválasztására vagy visszahívására, vagy c) szerződés alapján jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására, vagy d) a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására ténylegesen képessé válik”.
14. Az Erdért közvetlen irányítást szerez a Kft. felett a kérelmezett tranzakció révén, mert a Tpvt. 23. § (2) a) pontja teljesül a tranzakció értelmében, hiszen az Erdért a Kft.-ben lévő üzletrésze után a szavazati jogok több mint ötven százaléka felett rendelkezik, míg korábban ez nem volt elmondható.
15. A Tpvt. 23. § (1) bekezdés b) pontja értelmében vállalkozások összefonódása (koncentrációja) jön létre, ha egy „vállalkozás vagy több vállalkozás közösen közvetlen vagy közvetett irányítást szerez, további egy vagy töle független vállalkozás egésze vagy része felett”.
16. A fentiek alapján versenytanács az Erdért kérelem szerinti közvetlen irányításszerzését összefonódásnak minősítette.
17. A kérelemben érintett vállalkozások saját tevékenységükön keresztül és közvetetten is realizáltak bevételt Magyarország területén a kérelem benyújtását megelőző üzleti évben. A Tpvt. 24. § értelmében a vállalkozások összefonódásához a GVH engedélye szükséges, ha „az érintett vállalkozások ... előző üzleti évben elért együttes nettó árbevétele a *tízmilliárd* forintot meghaladja, és a) ... az irányítás alá kerülő ... előző évi nettó árbevétele *ötszázmillió* forint felett van ...”.
18. Amint az e Határozat II. szakaszának 9-10. pontjaiban foglaltakból kiderül, az érintett vállalkozások kérdéses nettó árbevételi értékei meghaladják a törvényben meghatározott küszöbértékeket.
19. Mindezek miatt a kérelmezett összefonódáshoz a Tpvt. 24. § (1) bekezdése alapján a Gazdasági Versenyhivatal engedélye szükséges.

IV. Az érintett piac meghatározása

20. A Tpvt. 14. § (1) bekezdése értelmében az érintett piacot „a megállapodás tárgyát alkotó áru és földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni”.
21. A fent említett paragrafus (2) bekezdése szerint „a megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell vennie az azt – a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a

teljesítés feltételeire tekintettel – ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait.”

22. A kérdéses paragrafus (3) bekezdése szerint „földrajzi terület az, amelyen kívül a) a fogyasztó nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy b) az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni”.
23. Az adott engedélyezési kérelem kapcsán közvetlenül érintett piac a faárú piac, ezen belül különösen a fenyőtermékek, a lombos termékek és a laplemezek piaci szegmensei.
24. Az adott árupiacon meglévő kínálati és keresleti helyettesíthetőséget is figyelembe véve az érintett termékpiac földrajzi határait a faáru termékpiac esetében a Magyar Köztársaság határainál lehet elsődlegesen meghúzni.
25. A faárú hazai piacát jelentős árverseny jellemzi, ahol több mint ezer komolyabb vállalkozás van jelen, amelyek közül közel 400 fenyőtermékekkel, 250 lombos termékekkel, míg közel 400 vállalkozás laplemezekkel foglalkozik. Faárúkkal foglalkozó vállalkozás alapításához különleges engedély nem szükséges, importját vám nem terheli.
26. Az Erdért piaci részesedése a faárú piacán mintegy 6-8 %, a fenyőtermékek piacán 8,2 %, a lombos termékek esetén 6,8 %, míg a lap-lemez termékek tekintetében 7,2 % volt a Vj-159/2004. számú versenyfelügyeleti eljárás szerint. Ezek a piaci részesedések azóta nem változhattak jelentős mértékben. Továbbá, az összefonódással ezek a részesedések számottevően nem változnak a kérelmezett elsődleges export tevékenysége miatt sem. A kérelmezett Kft. hazai részesedése nem jelentős egyik érintett piaci szegmensen sem.
27. A szóban forgó tevékenység piacán a keresleti és kínálati helyettesíthetőséget tekintve megállapítható, hogy arra gyakorlatilag jelentős mértékben van lehetőség. A piacra való belépés vonatkozásában a versenytanács úgy ítéli meg, hogy a piacra való belépést jogi, technikai, műszaki és pénzügyi-gazdasági korlátjai nem számottevőek.

V. Az összefonódás piaci hatásai

28. A Tptv. 30. § (1) bekezdése értelmében az összefonódási tranzakció engedélyezésére irányuló kérelem elbírálásakor az eljáró hatóságnak „mérlegelnie kell az összefonódással járó előnyöket és hátrányokat”, melynek során vizsgálni kell különösen:
 - „a) az érintett piac szerkezetét; az érintett piacokon fennálló vagy lehetséges versenyt, a beszerzési és az értékesítési lehetőségeket; a piacra lépés és a piacról történő kilépés költségeit, kockázatait, valamint műszaki, gazdasági és jogi feltételeit; az összefonódás várható hatását az érintett piacokon folyó versenyre;
 - b) az érintett vállalkozások piaci helyzetét és stratégiáját, gazdasági és pénzügyi képességét, üzleti magatartását, bel- és külpiaci versenyképességét, illetve ezek várható változásait;
 - c) az összefonódásnak a szállítókra, a közbeeső és a végső fogyasztókra gyakorolt hatását.”
29. A versenytanács egyebek mellett az összefonódás horizontális-, vertikális-, portfólió- és konglomerátum hatásait vizsgálja a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Versenytanács Elnökének 1/2003. számú Közleményében (a továbbiakban: Közlemény) foglaltak szerint.
30. A fentiek alapján a versenytanács – a GVH, illetve a Versenytanács Elnökének 3/2003. sz. Közleményében foglaltakra is tekintettel – megállapította, hogy a kérelmezett tranzakció után az Erdért alacsony piaci részesedése, illetve a piac könnyű megtámadhatósága miatt káros horizontális, vertikális, portfólió, és konglomerátum hatások jelentkezése nem

valószínűsíthető. Mivel a kérelmezett összefonódás nyilvánvalóan nem vet fel versenyjogi aggályokat, ezért az összefonódás piaci hatásainak részletes elemzése szükségtelen.

VI. Engedélyezés

31. Amint arra már e Határozat 6. pontjában kitért a versenytanács, az összefonódásban érdekelt felek a közvetlen irányítást eredményező, illetve megalapozó tranzakcióval, illetve ahhoz kapcsolódóan nem kötöttek a verseny korlátozására vonatkozó kiegészítő megállapodást.
32. A Tpv. 30. § (2) bekezdése alapján a Gazdasági Versenyhivatal „nem tagadhatja meg az engedély megadását, ha ... az összefonódás nem hoz létre vagy nem erősít meg olyan gazdasági erőfölényt, amely akadályozza a hatékony verseny kialakulását, fennmaradását vagy fejlődését az érintett piacon ... vagy annak jelentős részén.”
33. Mindezek alapján a versenytanács a Tpv. 77. § (1) bekezdés a) pontja szerinti határozatában – egyezően a Tpv. 71. § (2) bekezdés alapján tett vizsgálói indítvánnyal – az összefonódást engedélyezte.

VII. Eljárási kérdések

34. A Tpv. 63. § (3) bekezdése szerint „vállalkozás összefonódásának ellenőrzése során az érdemi határozatot a kérelem beérkezésétől, illetve a hiánypótlástól számított” határidőn belül kell meghozni.
35. A versenytanács e Határozat IV. fejezetének 25. pontjában, valamint V. fejezetének 29-30. pontjaiban foglaltakra tekintettel - a Közlemény alapján - a kérelmezett összefonódás esetében alkalmazhatónak találta a Tpv. 63. § (3) bekezdésének ac) pontját, mely szerint a versenytanácsi határozatot 45 napon belül kell meghozni, ha az engedély a Tpv. 30. § (2) bekezdése alapján nyilvánvalóan nem tagadható meg.
36. Az eljárási díj megfizetéséről nem kellett rendelkezni, mert a kérelmező a Tpv. 62. § (1) bekezdése szerinti kettőmillió forintot előzetesen befizette.
37. Az ügyfelek kérték a tárgyalás mellőzését, ezért a versenytanács határozatát – a Tpv. 74. § (1) bekezdésének alkalmazásával – tárgyaláson kívül hozta meg.
38. Az ügyfeleket megillető jogorvoslati jog a Tpv. 83. § (1) és (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2005. június 28.